

Zorunlu Deprem Sigortası Genel Şartları

Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığından:

A- SİGORTA KAPSAMI

A.1- Sigortanın Kapsamı (Değişik R.G. 29.12.2012 - 28512)

6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu gereğince, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binalar içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler Zorunlu Deprem Sigortasına tabidir.

Bu sigorta ile, depremin doğrudan neden olduğu maddi zararlar ile deprem sonucu meydana gelen yangın, infilak, tsunami (dev dalga) veya yer kaymasının sigortalı binalarda neden olacağı hasarlar (temeller, ana duvarlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, bahçe duvarları, istinat duvarları, tavan ve tabanlar, merdivenler, asansörler, sahanlıklar, koridorlar, çatılar, bacalar ve yapının benzer nitelikteki tamamlayıcı kısımlarında meydana gelenler de dahil olmak üzere), sigorta bedeline kadar Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) tarafından teminat altına alınmıştır.

A.2- Sigorta Kapsamı Dışında Kalan Binalar (Değişik R.G. 29.12.2012 - 28512)

Aşağıdaki sayılan binalar bu sigortanın kapsamı dışındadır.

- 2.1- 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanununa tâbi olan veya kamu hizmet binası olarak kullanılan binalar ve bağımsız bölümler,
- 2.2- Köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturanlarca köy yerleşik alanları ve civarında ve mezralarda yapılan binalar,
- 2.3- Tamam ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar,
- 2.4- Projesi bulunmayan ve mühendislik hizmeti görmemiş binalar,
- 2.5- Taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde tadil edildiği veya zayıflatıldığı tespit edilen binalar,
- 2.6- Taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde ilgili mevzuata ve projeye aykırı olarak inşa edilen binalar,
- 2.7- Yetkili kamu kurumları tarafından yıkılmasına karar verilen binalar ile mesken olarak kullanıma uygun olmayan, bakımsız, harap veya metruk binalar

A.3- Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır.

- 3.1- Enkaz kaldırma masrafları, kar kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti, alternatif ikametgah ve işyeri masrafları, mali sorumluluklar ve benzeri dolaylı zararlar,
- 3.2- Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri,
- 3.3- Ölüm dahil olmak üzere tüm bedeni zararlar,
- 3.4- Manevi tazminat talepleri,
- 3.5- Deprem ve deprem sonucu oluşan yangın, infilak, tsunami veya yer kaymasının dışında kalan hasarlar,
- 3.6- Belirli bir deprem hadisesine bağlı olmaksızın binanın kendi kusur ve özellikleri nedeniyle zamanla oluşan zararlar.

A.4- Sigorta Bedelinin Tespiti

Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için Hazine Müsteşarlığına yayımlanan "Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı"nda belirlenen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır. Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli, her halde "Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı"nda belirlenen azami teminat tutarından çok olamaz.

A.5- Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli, sigortalanan meskenin yeniden yapım maliyetini aşarsa, sigortanın bu bedeli aşan kısmı geçersizdir. Sigorta süresi içinde durumdan haberdar olan Kurum, sigorta bedelini indirir ve cari yıla ait fazla alınan primi sigorta ettirene gün esaslı üzerinden iade eder.

A.6- Muafiyet

Her bir hasarda, sigorta bedelinin %2'si oranında tenzili muafiyet uygulanır. DASK hasarın bu şekilde bulunan muafiyet miktarını aşan kısımdan sorumludur. Muafiyet uygulaması açısından, her bir 72 saatlik dönemde meydana gelen bütün hasarlar bir hasar sayılır.

A.7- Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Bu sigorta sözleşmesinin süresi bir yıldır. Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B- HASAR VE TAZMİNAT

B.1- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde, Sigorta Ettirenin ya da Sigortalının Yükümlülükleri

Sigorta ettiren ya da sigortalı, rizikonun gerçekleşmesi halinde, aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- 1.1- Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren en geç onbeş işgünü içinde DASK'a veya Kurum nam ve hesabına sözleşmeyi yapan sigorta şirketine bildirimde bulunmak,
- 1.2- DASK görevlilerinin veya yetkili kıldığı kimselerin, hasara uğrayan binalara makul amaçlarla ve uygun şekillerde girmesine ve zararı azaltmaya yönelik girişimlerde bulunmasına izin vermek,
- 1.3- DASK'ın isteği üzerine zarar miktarıyla delilleri saptamaya, rücu hakkının kullanılmasına yararlı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri, gecikmeksizin DASK'a vermek,
- 1.4- Zararın tahmini miktarını belirtir yazılı bir bildirimini, makul ve uygun bir süre içinde DASK'a veya yetkili kıldığı kimselere vermek,
- 1.5- Sigortalı bina/yer üzerinde Zorunlu Deprem Sigortası dışında, deprem teminatı bulunan başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları DASK'a bildirmek.

B.2- Hasarın Tespiti (Değişik R.G. 29.12.2012 - 28512)

Bu sözleşme ile sigorta edilmiş binalarda meydana gelen zararın nedeni, niteliği ve miktarı DASK'ın veya yetkili kıldığı kimselerin belirlemelerine göre taraflar arasında yapılacak anlaşmayla tespit edilir.

Büyük ölçekli bir hasar meydana gelmesi durumunda DASK, hasar tespitlerinin süratle yapılabilmesini teminen teknolojik olanaklardan da yararlanarak basitleştirilmiş hasar tespit uygulamaları geliştirebilir.

B.3- Tazminatın Hesabı

- 3.1- Sigorta tazminatının hesabında, tam veya kısmi hasar olmasına bakılmaksızın, rizikonun gerçekleştiği yer ve tarihte, benzer yapı özellikleri göz önünde bulundurularak, binanın piyasa rayiçlerine göre hesaplanan yeniden yapım maliyeti esas alınır. Ancak sigorta tazminatı, hiçbir durumda sigorta bedelinden fazla olamaz.
- 3.2- Tazminatın hesabında C.2 maddesi hükmü saklıdır.
- 3.3- DASK hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren mümkün olan en kısa süre içerisinde gerekli incelemeleri tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tespit ederek sigortalıya bildirmek zorundadır.

B.4- Tazminatın Ödenmesi

- 4.1 - Tazminat miktarının yasa ve bu poliçe hükümlerine göre tespit edilmesinden sonra DASK, sigorta bedelini aşmamak kaydıyla kesinleşmiş olan tazminat miktarını en geç takip eden bir ay içerisinde hak sahibine ödemek zorundadır.
- 4.2 - Esasları Hazine Müsteşarlığınca belirlenmek üzere deprem sonrasında sigortalılara avans ödemesi yapılması mümkündür. Avans ödenip ödenmemesi, avans tutarı ve avans kapsamı DASK'ın önerisi üzerine Hazine Müsteşarlığınca kararlaştırılır. (31.12.2015 tarih ve 29579(4. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Zorunlu Deprem Sigortası Genel Şartlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile değiştirilmiştir.)

B.5- Hasar ve Tazminatın Sonuçları

- 5.1- DASK, yaptığı tazminat ödemesi tutarınca hukuken sigortalının yerine geçer ve sigortalının zarardan dolayı üçüncü şahıslara karşı dava hakkı varsa bu hak, tazmin ettiği bedel nispetinde DASK'a intikal eder.
- 5.2- Deprem sonucu tam hasar meydana geldiği takdirde, tazminatın ödenmesi ile birlikte sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir.

Binanın taşıyıcı sistemine etki eden hasarlarla ilgili olarak, teminatın tekrar işlerlik kazanabilmesi için konutun eksper raporunda belirtilen makul süre içinde onarılması gerekmektedir. Aksi takdirde poliçe vadesi süresince oluşabilecek müteakip hasarlar ödenmez.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, hasarlı binanın, hasardan bir gün önceki haline getirildiği tarihten itibaren başlamak üzere, gün esaslı ile prim alınmak suretiyle sigorta bedeli yükseltilir.

C- ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1- Sigorta Priminin Ödenmesi, DASK'ın Sorumluluğunun Başlaması ve Sona Ermesi

Sigorta primi her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

Sigorta primi, sözleşme yapılır yapılmaz poliçenin teslimi karşılığında peşinen ödenir. Bununla birlikte, prim tutarının, taksitler Kuruma yansıtılmamak koşuluyla kredi kartı ile veya başka şekilde finansal kuruluşlarca taksitlendirilmesi mümkündür. Her durumda, sigorta priminin tamamı veya ilk taksiti poliçenin teslimine rağmen ödenmemiş ise DASK'ın sorumluluğu başlamaz. Bu şart poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta primi alacakları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Malikler veya varsa intifa hakkı sahipleri, sigorta sözleşmelerini her yıl yenilemek zorundadır. Sigorta sözleşmesinin poliçe bitişi tarihine kadar yenilenmemesi durumunda DASK'ın teminata ilişkin sorumluluğu poliçede belirtilen bitiş tarihi itibarıyla sona erer.

C.2- Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü, Fesih ve İptaller (Değişik R.G. 29.12.2012 - 28512)

DASK bu sigorta sözleşmesini, sigorta ettirenin, rizikonun gerçek durumunu bildiren beyanına dayanarak yapmıştır. Sözleşmenin düzenlenmesi aşamasında, sigortalının veya sigorta ettirenin, meskenin brüt yüzölçümü, yapı tarzı, adresi, geçmiş depremlerde hasar durumu gibi bilgilerde gerçeğe uygun olmayan beyanı halinde aşağıdaki hükümler uygulanır.

Sigortalının veya sigorta ettirenin beyanının gerçeğe aykırı veya eksik olması halinde DASK'ın sözleşmeyi daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek durumlarda, DASK veya aracı kılınan ilgili sigorta şirketi durumu öğrendiği andan itibaren 15 gün içerisinde prim farkının ödenmesini sigorta ettirenden talep eder.

Gerçeğe aykırı beyan hali, depremden sonra öğrenilmişse, tazminat, alınan prim ile alınması gereken prim arasındaki orana göre ödenir.

Sigortalının veya sigorta ettirenin geçmiş depremlerdeki orta veya daha ağır hasar durumunu kasıtlı olarak beyan etmediği anlaşıldığı takdirde DASK, riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

Sigorta ettirenin, sigorta süresi içinde sigortalımeskende mevzuata aykırı değişiklik yapması halinde DASK sözleşmeyi feshedebilir.

Aynı yer için birden fazla zorunlu deprem sigortası yaptırılmış olduğunun ya da A.2 maddesi uyarınca sigorta kapsamı dışında kalan bir yere yanlışlıkla Zorunlu Deprem Sigortası poliçesi düzenlendiğinin sigorta ettiren tarafından belgelendirilmesi durumunda, zorunlu deprem sigortası sözleşmesi, başlangıcından itibaren iptal edilir ve primin tamamı sigorta ettirene iade edilir.

Diğer taraftan, sigorta sözleşmesinin yürürlükte olduğu süre içerisinde, sigorta konusu yerin A.1 maddesi kapsamındaki durumlar dışında kalan bir nedenle ortadan kalkması ya da sigortalı yerin sigorta kapsamı dışına çıkması hallerinde, bu durumun sigorta ettiren tarafından belgelendirilmesi kaydıyla, sigorta sözleşmesi, bildirimde bulunulan tarihten itibaren geçerli olmak üzere iptal edilir. Bu durumda, sözleşmenin iptal tarihi ile başlangıcındaki bitiş tarihi arasındaki süreye isabet eden prim tutarı sigorta ettirene gün esaslı üzerinden iade edilir.

C.3- Birden Çok Sigorta

Aynı bina/bağımsız bölüm için birden çok Zorunlu Deprem Sigortası yaptırılamaz. Ancak, Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bağımsız bölüm veya binanın değeri Zorunlu Deprem Sigortası ile belirlenen sigorta bedeli tutarının üzerinde ise, bu tutarın üzerindeki kısım için, Zorunlu Deprem Sigortasının yapılmış olması kaydıyla, sigorta şirketleri tarafından ihtiyari deprem sigortası yapılabilir.

C.4- Menfaat Sahibinin Değişmesi

Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin değişmesi halinde, sigortanın hükmü yeni menfaat sahibi ile devam eder. Bu durumda yeni menfaat sahibi, sigortaya ait devir zeyilnamesini yaptırmak ve satış işleminin tamamlanabilmesi için zeyilnameyi ilgili tapu müdürlüğüne ibraz etmekle yükümlüdür. Bunun dışındaki hallerde ise, sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni menfaat sahibi, durumu 15 gün içerisinde sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine bildirmekle yükümlüdür.

C.5- Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin bildirimleri, DASK adına sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine yazılı olarak yapılır.

DASK veya adına yetkili kıldığı sigorta şirketinin bildirimleri de taraflara imza karşılığı elden verilen mektupla ya da sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse, son bildirilen adresine yazılı olarak yapılır. DASK tarafından yapılan ihbarlar, postaya veya notere verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

C.6- Tahkim ve Yetkili Mahkeme (Değişik R.G. 29.12.2012 - 28512)

Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklarla ilgili olarak, uyuşmazlık konusu olayın üyelik tarihinden sonra meydana gelmiş olması halinde, Sigorta Tahkim Komisyonuna başvurulabilir. 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30 uncu maddesinin on ikinci fıkrasında belirtilen tutara kadar olan kararlar her iki taraf için de kesindir. Sigorta Tahkim Komisyonuna başvuru ile ilgili ayrıntılı bilgi www.sigortatahkim.org adresinden edinilebilir.

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle DASK aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, DASK'ın bulunduğu veya rizikonun gerçekleştiği yerde, DASK tarafından açılacak davalarda ise, davalının ikametgahının bulunduğu yerde, ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemelerdir.

C.7- Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler, sözleşmenin sona ermesinden itibaren iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.8- Yürürlük

Bu genel şartlar 16/5/2011 tarihinde yürürlüğe girer.